

P7_TA(2013)0334

Stāvoklis Džibutijā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 4. jūlija rezolūcija par stāvokli Džibutijā (2013/2690(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas — 2009. gada 15. janvāra rezolūciju par stāvokli Āfrikas ragā¹ un 1997. gada 18. decembra rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Džibutijā²,
 - ņemot vērā kopīgo deklarāciju, ko 2013. gada 24. februārī Džibuti pieņēma starptautiskās novērošanas misijas (no Āfrikas Savienības (ĀS), Arābu valstu līgas, Islāma valstu sadarbības organizācijas (*OIC*) un Starpvaldību attīstības iestādes (*IGAD*)), kuras uzraudzīja Džibutijas Republikas parlamenta vēlēšanas 2013. gada 22. februārī,
 - ņemot vērā Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu, ko Džibutija ir ratificējusi,
 - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 2000. gada 23. jūnijā parakstīto un 2010. gada 22. jūnijā pārskatīto Kotonū nolīgumu,
 - ņemot vērā ES augstās pārstāves *Catherine Ashton* preses sekretāra 2013. gada 12. marta paziņojumu par stāvokli Džibutijā pēc parlamenta vēlēšanām,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā Džibutija, ņemot vērā tās novietojumu pašā Āfrikas raga smailē un pie ieejas Sarkanajā jūrā un tās stratēģisko infrastruktūru (ostas un brīvās zonas), ir svarīga visam reģionam;
- B. tā kā Džibutijai ir bijusi liela nozīme pirātisma un terorisma apkarošanā reģionā;
- C. tā kā Džibutijā no tās neatkarības iegūšanas 1977. gadā līdz 2003. gadam ir pastāvējusi vienas partijas sistēma;
- D. tā kā valsts kopš 2013. gada 22. februāra parlamenta vēlēšanām atrodas smagā politiskā krīzē;
- E. tā kā *Ismail Omar Guelleh*, kurš nāca pie varas 1999. gadā, tika atkārtoti un ar 100 % balsu ievēlēts 2005. gadā, paziņoja, ka 2016. gada vēlēšanās savu kandidatūru neizvirzīs; tā kā prezidents *Guelleh* tika atkārtoti un ar teju 80 % balsu ievēlēts 2011. gada aprīlī

¹ OV C 46 E, 24.2.2010, 102. lpp.

² OV C 14, 19.1.1998, 207. lpp.

vēlēšanās, ko pēc tam, kad Džibutijas parlaments grozīja konstitūciju, lai ļautu prezidentam *Guelleh* kandidēt uz jaunu termiņu, boikotēja liela daļa opozīcijas;

- F. tā kā pirmo reizi kopš prezidenta *Guelleh* nākšanas pie varas un pēc tam, kad tika ieviesta jauna, daļēji proporcionāla balsošanas sistēma, kas ļauj mazākuma partijām iegūt vietas parlamentā, opozīcijas partijas nolēma piedalīties 2013. gada 22. februāra parlamenta vēlēšanās cerībā, ka demokrātiskais plurālisms gūs virsroku;
- G. tā kā šīs vēlēšanas uzraudzīja novērotāji no ĀS, Arābu valstu līgas, Islāma valstu sadarbības organizācijas un Starpvaldību attīstības iestādes, kuri pārraudzīja 154 vēlēšanu iecirkņu un 12 balsu skaitīšanas centru darbību un ziņoja, ka vēlēšanas bijušas pārredzamas un nav novēroti krāpšanās gadījumi vai biļetenu nelikumīga ievietošana vēlēšanu urnās;
- H. tā kā saskaņā ar Konstitucionālās Padomes paziņotajiem rezultātiem 68 % balsu ieguva Prezidenta vairākuma savienība (PVS);
- I. tā kā opozīcija, kas pirmo reizi kopš valsts neatkarības iegūšanas ieguva vietas parlamentā, sacīja, ka ir notikusi masveida rezultātu viltošana, un paziņoja, ka ir uzvarējusi vēlēšanās; tā kā Konstitucionālā Padome noraidīja opozīcijas iesniegto apelāciju pret vēlēšanu rezultātiem;
- J. tā kā opozīcija boikotē pēc vēlēšanām izveidoto parlamentu; tā kā varas iestādes nosodīja to, ka daļa opozīcijas pēc apstrīdētajām 2013. gada februāra vēlēšanām līdztekus valsts parlamentam izveidoja „Likumīgo Nacionālo asambleju” (LNA); tā kā LNA priekšsēdētājs ir *Ismail Guedi Hared*, Nacionālās glābšanas savienības (NGS) kandidātu saraksta pirmais numurs Džibuti pilsētas vēlēšanu apgabalā;
- K. tā kā 2013. gada 22. februāra parlamenta vēlēšanu rezultāti, neraugoties uz ES aicinājumiem, vēl joprojām nav publicēti par visiem vēlēšanu iecirkņiem, tādējādi radot aizdomas par rezultātu viltošanu;
- L. tā kā Džibuti pilsētas vēlēšanu apgabalā reģistrēto vēlētāju skaits mainījās katru reizi, kad tika paziņoti oficiāli skaitļi;
- M. tā kā tiek ziņots, ka opozīcijas partiju demonstrācijas, apstrīdot parlamenta vēlēšanu pareizību, tiek apspiestas, pielietojot nesamērīgu spēku, kā rezultātā tiesībsargājošo spēku šaušanas dēļ bojā gājuši vismaz 10 cilvēki;
- N. ņemot vērā opozīcijas demonstrantu masveida apcietinājumus; tā kā NVO ceļ trauksmi par iespējamām nāves, spīdzināšanas un pazušanas gadījumiem;
- O. tā kā tiek ziņots — kopš 2013. gada 22. februāra vēlēšanām vairāk nekā tūkstotis opozīcijas locekļu ir bijuši ieslodzīti uz ilgāku vai īsāku laikposmu;
- P. tā kā tiek uzskatīts, ka patlaban apcietinājumā atrodas ap 60 politisko cietumnieku; ņemot vērā to, ka varas iestādes pastāvīgi apspiež opozīcijā esošos politiskos aktīvistus;
- Q. ņemot vērā apsūdzības, kas izvirzītas lielākajai daļai opozīcijas vadītāju un daudziem žurnālistiem;

- R. tā kā žurnālists *Mydaneh Abdallah Okieh*, kurš arī atbild par saziņu opozīcijas koalīcijā NGS, tiek apsūdzēts par „neslavas celšanu policijai”, jo sociālajā tīklā „*Facebook*” tika publicējis represijās cietušu demonstrantu attēlus; tā kā Apelācijas tiesa 2013. gada 26. jūnijā palielināja viņam piespriesto sodu no 45 dienām uz pieciem mēnešiem;
- S. ņemot vērā 2013. gada aprīlī piespriesto divu gadu cietumsodu un pilsonisko tiesību atņemšanu trim opozīcijas koalīcijas NGS vadītājiem; tā kā viņu apelācijas uzklauššana tika atlikta līdz 2013. gada 25. novembrim;
- T. šajā sakarībā ņemot vērā opozīcijā esošās NGS preses sekretāra *Daher Ahmed Farah* apcietināšanu 2013. gada 4. martā; tā kā viņu atzina par vainīgu mudināšanā uz nemieriem pēc 2013. gada februāra vēlēšanām; tā kā šajā pašā lietā tika apsūdzēti vēl divi citi cilvēki, no kuriem vienam piesprieda nosacīti atliktu cietumsodu, bet otru attaisnoja; tā kā Apelācijas tiesa 2013. gada 26. jūnijā *Daher Ahmed Farah* atkal piesprieda divus mēnešus ilgu beznosacījumu ieslodzījumu;
- U. ņemot vērā ārkārtīgi uztraucošos ieslodzījuma apstākļus Džibutijas cietumos;
- V. tā kā 1992. gada Konstitūcijā ir atzītas pamatbrīvības un labas pārvaldības pamatprincipi;
- W. tā kā Konstitūcijas 10. pantā ir noteikts, ka „visos procedūras posmos ir garantētas tiesības uz aizstāvību, tostarp tiesības saņemt paša izvēlēta advokāta palīdzību”;
- X. tā kā Džibutija ir parakstījusi Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kā arī Starptautisko paktu par ekonomiskām, sociālām un kultūras tiesībām;
- Y. tā kā Džibutijas sievietes saskaras ar dažādu veidu vardarbību — tostarp izvarošanu, sieviešu dzimumorgānu sakropļošanu, vardarbību ģimenē, seksuālu uzmākšanos un agrīnām laulībām —, kas atstāj tālejošas negatīvas sekas uz sieviešu fizisko un psiholoģisko labklājību;
- Z. tā kā organizācijas „Reportieri bez robežām” sagatavotajā pasaules preses brīvības indeksā 2013. gadā Džibutija ieņem 167. vietu no 179 valstīm; ņemot vērā aizliegumu ārvalstu žurnālistiem iebraukt Džibutijā un šā aizlieguma radītās grūtības iegūt drošu informāciju par valstī notiekošo;
- AA. tā kā 2012. gadā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (*FAO*) lēsa, ka 180 000 cilvēku Džibutijā ir nepieciešama pārtikas palīdzība;
- AB. tā kā pēdējo 20 gadu laikā Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir sniegušas galveno finansiālo atbalstu Džibutijai; tā kā ASV, Japānas un Francijas veiktie maksājumi par šo valstu militāro bāzu izmantošanu ir ieņēmumu avots, kas nodrošina pastāvīgu Džibutijas izaugsmi;
- AC. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas principu un tiesiskuma ievērošana ir ĀKK un ES partnerattiecību pamatā un ir būtiski Kotonū nolīguma elementi,
- 1. pauž dziļas bažas par stāvokli Džibutijā kopš parlamenta vēlēšanām 2013. gada 22. februārī un saspringto politisko stāvokli valstī; jo īpaši ir nobažījies saistībā ar ziņojumiem par opozīcijas locekļu masveida apcietinājumiem, to demonstrāciju

apspiešanu, kuras tiek rīkotas, lai protestētu pret vēlēšanu pārkāpumiem, un uzbrukumiem plašsaziņas līdzekļu brīvībai;

2. aicina Džibutijas varas iestādes izbeigt politisko pretinieku represijas un atbrīvot visas personas, kas atrodas apcietinājumā politisku motīvu dēļ;
3. aicina Džibutijas varas iestādes nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu, kas ir atzītas valsts un starptautiskos nolīgumos, kurus Džibutija ir parakstījusi, un aizsargāt pilsoniskās un politiskās tiesības un brīvības, tostarp tiesības uz miermīlīgām demonstrācijām un preses brīvību;
4. stingri nosoda pret sievietēm vērstos seksuālās vardarbības aktus un norāda, ka Džibutijas valdība ir atbildīga par to, lai tiktu darīts gals nesodāmībai, saucot pie atbildības tos, kas ir vainojami seksuālajā vardarbībā pret sievietēm;
5. aicina ievērot tiesības uz aizstāvību, jo īpaši apsūdzēto personu tiesības sazināties ar viņu pašu izraudzītu advokātu visos pret viņiem vērstās tiesvedības posmos; aicina varas iestādes ļaut ieslodzīto ģimenēm nogādāt viņiem materiālu palīdzību un jo īpaši piegādāt ārstniecības līdzekļus;
6. aicina Džibutijas valdību ar to iestāžu palīdzību, kuras apstiprināja vēlēšanu rezultātus, jo īpaši Āfrikas Savienību, uzsākt politisku dialogu ar opozīciju atbilstīgi valsts vadītāja 2013. gada 27. jūnija paziņojumam Džibutijas neatkarības gadadienā; aicina Eiropas Savienību atbalstīt reģionālo organizāciju darbu un veicināt centienus rast politisku risinājumu pašreizējai krīzei;
7. aicina nekavējoties sākt tiesas izmeklēšanu nolūkā noskaidrot, kāda ir bijusi policijas un armijas rīcība demonstrāciju laikā, un sodīt vainīgos cilvēktiesību pārkāpšanā;
8. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada 22. februāra vēlēšanas noritēja mierīgi, kā to uzsvēra dažādi starptautiskās sabiedrības pārstāvji, tostarp priekšsēdētāja vietniece / augstā pārstāve un uz Džibutiju nosūtīto četru vēlēšanu novērošanas misiju vadītāji; atzinīgi vērtē Džibutijas tautas un visu politisko partiju apņemšanos uzlabot savas valsts nākotni, ko tie parādīja, piedaloties vēlēšanās;
9. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada 22. februāra vēlēšanās pirmo reizi kopš Džibutijas neatkarības iegūšanas 1977. gadā piedalījās opozīcijas spēki, t. i., Nacionālās glābšanas savienība (NGS);
10. atkārti Eiropas Savienības aicinājumu publicēt rezultātus no visiem vēlēšanu iecirkņiem, kas tika izmantoti 2013. gada 22. februārī;
11. aicina visus Džibutijas politiskos spēkus ievērot tiesiskumu, tostarp tiesības uz miermīlīgām demonstrācijām, un neiesaistīties vardarbībā un represīvos pasākumos;
12. paziņo, ka vēlas cieši uzraudzīt stāvokli Džibutijā un gadījumā, ja tiek pārkāpts 2000. gadā noslēgtais Kotonū nolīgums, jo īpaši tā 8. un 9. pants, ierosināt ierobežojošus pasākumus; aicina arī Komisiju rūpīgi novērot stāvokli;
13. mudina EĀDD, Komisiju un to partnerus strādāt kopā ar Džibutijas iedzīvotājiem pie ilgtermiņa politiskās reformas, ko būtu sevišķi jāveicina jau pašreizējām ciešajām

attiecībām, ņemot vērā to, ka Džibutija ir ieņēmusi vienu no svarīgākajām lomām cīņā pret terorismu un attiecīgajā reģionā, kā arī izmitina militārās bāzes;

14. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Džibutijas valdībai, Āfrikas Savienības iestādēm, Starpvaldību attīstības iestādei, Arābu valstu līgai, Islāma valstu sadarbības organizācijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem.